

Council of the
European Union

Brussell, 3 ta' Ottubru 2023
(OR. en)

13121/23

LIMITE

CORLX 876
CFSP/PESC 1263
CSDP/PSDC 652
CSC 452
COEST 514
CIVCOM 230
EUM ARMENIA 10

ATTI LEGISLATIVI U STRUMENTI OĦRI

Suġġett: Ftehim bejn L-Unjoni Ewropea u r-Repubblika tal-Armenja dwar l-istatus tal-Missjoni tal-Unjoni Ewropea fl-Armenja (EUMA)

PUBLIC

FTEHIM
BEJN L-UNJONI EWROPEA
U R-REPUBBLIKA TAL-ARMENJA DWAR L-ISTATUS
TAL-MISSJONI TAL-UNJONI EWROPEA FL-ARMENJA
(EUMA)

L-UNJONI EWROPEA, minn hawn 'il quddiem imsejha "I-UE",

minn naħa, u

R-REPUBBLIKA TAL-ARMENJA, minn hawn 'il quddiem imsejha "l-Istat Ospitanti",

min-naħa l-oħra,

Flimkien minn hawn 'il quddiem imsejhin "il-Partijiet",

WARA LI KKUNSIDRAW:

- l-ittra tas-27 ta' Diċembru 2022 mill-Ministru għall-Affarijiet Barranin tar-Repubblika tal-Armenja lir-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà,
- id-Deciżjoni tal-Kunsill (PESK) 2023/162 tat-23 ta' Jannar 2023 dwar missjoni tal-Unjoni Ewropea fl-Armenja (EUMA)¹,
- li dan il-Ftehim ma jaffettwax id-drittijiet u l-obbligi tal-Partijiet fl-ambitu ta' ftehimiet internazzjonali u strumenti oħrajn li jistabbilixxu qrati u tribunali internazzjonali,

FTIEHMU KIF ĠEJ:

¹ ĠU L 22, 24.1.2023, p. 29

ARTIKOLU 1

Kamp ta' applikazzjoni u definizzjonijiet

1. Dan il-Ftehim għandu japplika għall-missjoni tal-Unjoni Ewropea fl-Armenja (EUMA) u l-persunal tagħha.
2. Dan il-Ftehim għandu japplika biss fit-territorju tar-Repubblika tal-Armenja.
3. Għall-finijiet ta' dan il-Ftehim:
 - (a) "EUMA" jew "il-Missjoni" għandha tfisser il-Missjoni tal-UE fl-Armenja (EUMA) stabbilita mill-Kunsill tal-Unjoni Ewropea fid-Deċiżjoni (PESK) 2023/162, inkluż il-komponenti, l-unitajiet, il-kwartieri ġenerali u l-persunal tagħha stazzjonati fit-territorju tal-Istat Ospitanti u assenjati lill-EUMA.

L-EUMA għandha titqies mill-Istat Ospitanti bħala missjoni diplomatika fir-rigward ta' materji doganali;
 - (b) "Kap tal-Missjoni" għandha tfisser il-Kap tal-Missjoni tal-EUMA, maħtur mill-Kunsill tal-Unjoni Ewropea;
 - (c) "Unjoni Ewropea" jew "UE" għandha tfisser il-korpi permanenti tal-UE u l-persunal tagħhom;

- (d) "Persunal tal-EUMA" għandha tfisser il-Kap tal-Missjoni, il-persunal tal-Missjoni ssekondat mill-Istati Membri tal-UE, is-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (SEAE) u l-istituzzjonijiet tal-UE u l-Istati mhux membri tal-UE mistiedna mill-UE biex jipparteċipaw fl-EUMA, il-persunal internazzjonali reklutat fuq bażi kuntrattwali mill-EUMA biex ihejji, jappoġġa u jimplementa l-Missjoni, u l-persunal fuq missjoni għal Stat Mittenti, istituzzjoni tal-UE jew is-SEAE fil-qafas tal-Missjoni. Ma għandhiex tinkludi kuntratturi kummerċjali jew persunal impjegat lokalment;
- (e) "kwartieri generali" għandha tfisser il-kwartieri generali tal-EUMA fir-Repubblika tal-Armenja;
- (f) "Stat Mittenti" tfisser kwalunkwe Stat Membru tal-UE jew Stat mhux membru tal-UE li ssekonda persunal għall-Missjoni;
- (g) "faċilitajiet" għandha tfisser il-bini, il-postijiet, l-installazzjonijiet u l-art kollha meħtieġa għall-eżerċizzju tal-attivitajiet tal-Missjoni, kif ukoll għall-akkomodazzjoni tal-persunal tal-Missjoni;
- (h) "persunal impjegat lokalment" għandha tfisser il-membri tal-persunal li huma ċittadini tal-Istat Ospitanti jew residenti permanenti fih;
- (i) "korrispondenza uffiċjali" għandha tfisser kull korrispondenza b'rabta mal-EUMA u l-funzjonijiet tagħha;

- (j) "kuntrattur" għandha tfisser kwalunkwe persuna li tforni lill-EUMA oġġetti jew servizzi b'rabta mal-attivitajiet tal-Missjoni;
- (k) "Mezzi ta' trasport tal-EUMA" għandha tfisser kull vettura jew mezz ieħor ta' trasport li huwa proprjetà ta', mikri jew mogħti b'lokazzjoni mill-EUMA;
- (l) "Assi tal-EUMA" għandha tfisser tagħmir, inkluż mezzi ta' trasport, u oġġetti għall-konsumatur meħtieġa għall-EUMA.

ARTIKOLU 2

Dispożizzjonijiet Ġenerali

1. L-EUMA u l-persunal tal-EUMA għandhom jirrispettaw il-liġijiet u r-regolamenti tal-Istat Ospitanti u għandhom joqogħdu lura minn kwalunkwe azzjoni jew attività li mhix kompatibbli mal-oġġettivi tal-EUMA.
2. L-EUMA għandha tkun awtonoma fir-rigward tal-eżekuzzjoni tal-funzjonijiet tagħha fl-ambitu ta' dan il-Ftehim. L-Istat Ospitanti għandu jirrispetta n-natura unitarja u internazzjonali tal-EUMA.
3. Il-Kap tal-Missjoni għandu regolarment jgħarraf lill-Gvern tal-Istat Ospitanti dwar l-għadd ta' persunal tal-EUMA stazzjonat fit-territorju tal-Istat Ospitanti.

ARTIKOLU 3

Identifikazzjoni

1. Il-persunal tal-EUMA għandu jingħata karta ta' identifikazzjoni tal-Missjoni, u jkun identifikat biha u jgorrha fuq l-ħin kollu. L-awtoritajiet rilevanti tal-Istat Ospitanti għandhom jingħataw eżemplari tal-karta ta' identifikazzjoni tal-Missjoni.
2. Il-mezzi tat-trasport tal-EUMA jista' jkollhom marki ta' identifikazzjoni u/jew pjanċi tar-registrazzjoni distintivi tal-EUMA, u eżemplari tagħhom għandu jiġi pprovdut lill-awtoritajiet rilevanti tal-Istat Ospitanti.
3. L-EUMA għandu jkollha d-dritt li ttajjar il-bandiera tal-UE fil-Kwartieri Ġenerali tagħha u fi bnadi oħrajn, waħedha jew flimkien mal-bandiera tal-Istat Ospitanti, kif deċiż mill-Kap tal-Missjoni. Il-bnadar nazzjonali jew l-insinji tal-kontingenti nazzjonali kostitwenti tal-EUMA jistgħu jintwerew fuq il-faċilitajiet, il-vetturi u kwalunkwe mezz ieħor ta' trasport u fuq l-uniformijiet tal-Missjoni, kif deċiż mill-Kap tal-Missjoni.

ARTIKOLU 4

Qsim ta' fruntieri u ċaqliq fi hdan it-territorju tal-Istat Ospitanti

1. Il-persunal u l-assi tal-EUMA, inkluż il-mezzi tat-trasport, għandhom jaqsmu l-fruntiera tal-Istat Ospitanti fil-punti uffiċjali tal-qsim tal-fruntieri u permezz tal-passaġġi tal-ajru internazzjonali.
2. L-Istat Ospitanti għandu jiffaċilita d-dhul fit-territorju tiegħu stess, kif ukoll il-ħruġ minnu, għall-persunal tal-EUMA u għall-assi tal-EUMA, mezzi ta' trasport. Il-persunal tal-EUMA għandu jaqsam il-fruntiera tar-Repubblika tal-Armenja b'passaport validu. Mad-dhul fi u l-ħruġ mit-territorju tal-Istat Ospitanti, il-persunal tal-EUMA li għandu karta ta' identifikazzjoni tal-Missjoni jew prova proviżorja ta' parteċipazzjoni fl-EUMA għandu jkun eżenti mill-kontrolli u l-proċeduri doganali, ir-rekwiżiti tal-viża u l-immigrazzjoni, u minn kwalunkwe forma ta' kontroll tal-immigrazzjoni fit-territorju tal-Istat Ospitanti.
3. Il-persunal tal-EUMA għandu jkun eżenti mir-regolamenti tal-Istat Ospitanti li jirregolaw ir-registrazzjoni u l-kontroll tal-barranin, iżda ma jikseb ebda dritt għal residenza jew domicilju permanenti fit-territorju tal-Istat Ospitanti.
4. L-assi tal-EUMA, inkluż mezzi ta' trasport tal-EUMA li jidhlu fit-territorju tal-Istat Ospitanti jew li jgħaddu jew joħorġu minnu b'appoġġ għall-EUMA għandhom ikunu eżenti, f'konformità mal-liġijiet u r-regolamenti tal-Istat Ospitanti, minn kwalunkwe rekwiżit li jipproduċu inventarji jew dokumentazzjoni doganali oħra u minn kwalunkwe spezzjoni.

5. Il-vetturi u kwalunkwe mezz ieħor ta' trasport użati b'appoġġ għall-EUMA ma għandhomx ikunu soġġetti għal rekwiżiti lokali ta' liċenzja jew ta' registrazzjoni. L-istandards u r-regolamenti internazzjonali rilevanti għandhom ikompli japplikaw.

Jekk meħtieġ, għandhom jiġu konklużi arrangamenti supplimentari kif imsemmija fl-Artikolu 18.

6. Il-persunal tal-EUMA jista' jsuq vetturi u jhaddem inġenji tal-ajru u kwalunkwe mezz ieħor ta' trasport fit-territorju tal-Istat Ospitanti dment li huwa jkollu liċenzja tas-sewqan jew liċenzja ta' bdot nazzjonali jew internazzjonali valida, kif adatt. L-Istat Ospitanti għandu jaċċetta bħala validi, mingħajr taxxa jew tariffa, il-liċenzji tas-sewqan jew il-liċenzji ta' bdot li jkollu l-persunal tal-EUMA.

7. L-EUMA u l-persunal tal-EUMA flimkien mal-mezzi ta' trasport, tagħmir u forniment tagħhom għandhom igawdu minn ċaqliq liberu u mingħajr restrizzjoni fit-territorju kollu tal-Istat Ospitanti, inkluż l-ispazju tal-ajru tiegħu.

Jekk neċessarju, jistgħu jiġu konklużi arrangamenti supplimentari skont l-Artikolu 18.

8. Għall-finijiet ta' vjaġġi għal-qadi ta' dmirijiet uffiċjali, il-persunal tal-EUMA għandu jkun intitolat juża t-toroq pubbliċi, il-pontijiet, u l-ajruporti mingħajr ma jhallas dazji, tariffi, pedaqġi, taxxi jew ħlasijiet oħrajn. L-EUMA ma għandhiex tkun eżenti minn ħlasijiet raġonevoli għas-servizzi mitlubin u rċevuti bil-kundizzjonijiet li japplikaw għal daww ipprovdu li ċ-ċittadini tal-Istat Ospitanti.

ARTIKOLU 5

Privileġġi u immunitajiet tal-EUMA mogħtija mill-Istat Ospitanti

1. Il-faċilitajiet tal-EUMA għandhom ikunu invjolaġġi. L-aġenti tal-Istat Ospitanti ma għandhomx jidhlu fihom mingħajr il-kunsens tal-Kap tal-Missjoni.
2. Il-faċilitajiet tal-EUMA, l-għamara tagħhom u l-assi l-oħra ta' go fihom kif ukoll il-mezzi ta' trasport tagħhom għandu jkollhom immunità minn tfittxija, rekwizizzjoni, sekwestru jew eżekuzzjoni.
3. L-EUMA, il-proprjetà u l-assi tagħha, irrispettivament minn fejn dawn jinsabu u mid-detentur tagħhom, għandu jkollhom immunità minn kull forma ta' proċess legali.
4. L-arkivji u d-dokumenti tal-EUMA għandhom ikunu invjolaġġi f'kull ħin, ikunu fejn ikunu.
5. Il-korrispondenza uffiċjali tal-EUMA għandha tkun invjolaġġi.
6. L-EUMA għandha tkun eżenti, f'konformità mal-liġijiet u r-regolamenti tal-Istat Ospitanti, mill-imposti, it-taxxi u l-ħlasijiet simili kollha nazzjonali, reġjonali u komunalni fir-rigward ta' merkanzija mixtrija jew importata, is-servizzi pprovduti u l-faċilitajiet użati mill-EUMA għall-finijiet tal-EUMA. L-EUMA ma għandhiex tkun eżenti mill-imposti, it-taxxi jew il-ħlasijiet li jirrappreżentaw ħlas għal servizzi mwettqa.

7. L-Istat Ospitanti, f'konformità mal-liġijiet u r-regolamenti tiegħu, għandu jippermetti d-dhul tal-oġġetti meħtieġa għall-għanijiet tal-EUMA u għandu jagħti lil dawk l-oġġetti eżenzjoni mid-dazji doganali, it-tariffi, il-pedaġġi, it-taxxi u l-hlasijiet simili kollha hlief għall-hlasijiet għal hżin, trasport u servizzi oħrajn mitluba u mwettqa.

ARTIKOLU 6

Privileġġi u immunitajiet tal-persunal tal-EUMA mogħtija mill-Istat Ospitanti

1. Il-persunal tal-EUMA ma għandu jkun soġġett għal ebda forma ta' arrest jew detenzjoni.
2. Id-dokumenti, il-korrispondenza u l-assi tal-persunal tal-EUMA għandhom ikunu invjolaġġi, hlief fil-każ ta' miżuri ta' eżekuzzjoni awtorizzati skont il-paragrafu 6.
3. Il-persunal tal-EUMA għandu jkollu immunità mill-guriżdizzjoni kriminali tal-Istat Ospitanti fiċ-ċirkostanzi kollha. Privileġġi mogħtija lill-persunal tal-EUMA u immunità mill-guriżdizzjoni kriminali tal-Istat Ospitanti ma jeżentax mill-guriżdizzjoni tal-Istat Mittenti. L-immunità mill-guriżdizzjoni kriminali tal-persunal tal-EUMA tal-Istat Ospitanti tista' tiġi rinunzjata mill-Istat Mittenti jew l-istituzzjoni tal-UE konċernata, skont il-każ. Tali rinunzja għandha dejjem tkun rinunzja espressa.

4. Il-persunal tal-EUMA għandu jkollu immunità mill-guriżdizzjoni ċivili u amministrattiva tal-Istat Ospitanti fir-rigward tal-kliem li jgħid jew jikteb u l-atti kollha li jwettaq fl-eżerċizzju tal-funzjonijiet uffiċjali tiegħu. Jekk jiġi istitwit xi proċediment ċivili kontra l-persunal tal-EUMA quddiem kwalunkwe qorti tal-Istat Ospitanti, il-Kap tal-Missjoni u l-awtorità kompetenti tal-Istat Mittenti jew tal-istituzzjoni tal-UE għandhom jiġu notifikati minnufih. Qabel il-bidu tal-proċediment quddiem il-qorti, il-Kap tal-Missjoni u l-awtorità kompetenti tal-Istat Mittenti jew tal-istituzzjoni tal-UE għandhom jiċcertifikaw lill-qorti jekk l-att inkwistjoni ikunx twettaq mill-persunal tal-EUMA fl-eżerċizzju tal-funzjonijiet uffiċjali tiegħu. Jekk l-att ikun twettaq fl-eżerċizzju ta' funzjonijiet uffiċjali, il-proċediment ma għandux jinbeda u għandhom japplikaw id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 16. Jekk l-att ma jkunx twettaq fl-eżerċizzju ta' funzjonijiet uffiċjali, il-proċediment jista' jitkompla. Iċ-ċertifikazzjoni mill-Kap tal-Missjoni u l-awtorità kompetenti tal-Istat Mittenti jew l-istituzzjoni tal-UE għandha torbot lill-guriżdizzjoni tal-Istat Ospitanti li ma tistax tikkontestaha. Il-bidu ta' proċedimenti mill-persunal tal-EUMA għandu jipprekludih milli jinvoka l-immunità mill-guriżdizzjoni fir-rigward ta' kwalunkwe kontrotalba relatata direttament mal-pretensjoni prinċipali.

5. Il-persunal tal-EUMA ma għandux ikun obligat li jixhed bħala xhud.

6. Ebda miżura ta' eżekuzzjoni ma tista' tittiehed fir-rigward tal-persunal tal-EUMA, hlied fil-każ li jiġi istitwit kontrih proċediment ċivili mhux relatat mal-funzjonijiet uffiċjali tiegħu. Il-proprjetà tal-persunal tal-EUMA, li tkun iċċertifikata mill-Kap tal-Missjoni bħala meħtieġa għat-twettiq tal-funzjonijiet uffiċjali tiegħu, għandha tkun hielsa minn qbid għall-eżekuzzjoni ta' sentenza, deċiżjoni jew ordni. Fi proċedimenti ċivili, il-persunal tal-EUMA ma għandu jkun soġġett għal ebda restrizzjoni tal-libertà personali tiegħu jew għal xi miżura oħra ta' kostringiment.
7. L-immunità tal-persunal tal-EUMA mill-ġurisdizzjoni tal-Istat Ospitanti ma għandhiex tirrendih eżenti mill-ġurisdizzjonijiet tal-Istati Mittenti rispettivi.
8. Il-persunal tal-EUMA għandu, fir-rigward tas-servizzi mwettqa għall-EUMA, ikun eżenti mid-dispożizzjonijiet tas-sigurtà soċjali li jistgħu jkunu fis-seħh fl-Istat Ospitanti.
9. Il-persunal tal-EUMA għandu jkun eżenti minn kwalunkwe forma ta' tassazzjoni fl-Istat Ospitanti fuq is-salarju u l-emolumenti mhallsa lilu mill-EUMA jew mill-Istati Mittenti, kif ukoll fuq kwalunkwe dħul li jirċievi minn barra l-Istat Ospitanti.
10. L-Istat Ospitanti għandu, f'konformità mal-liġijiet u r-regolamenti tiegħu, jippermetti d-dħul ta' oġġetti għall-użu personali tal-persunal tal-EUMA, u għandu jagħti eżenzjoni minn kull dazju doganali, taxxa u ħlas relatat hlied għall-ħlasijiet għal ħzin, trasport u servizzi simili, fir-rigward ta' tali oġġetti. L-Istat Ospitanti għandu wkoll jippermetti l-esportazzjoni ta' tali oġġetti. Ix-xiri ta' oġġetti u servizzi fis-suq domestiku mill-persunal tal-EUMA għandu jkun eżenti mill-VAT u t-taxxi f'konformità mal-liġijiet u r-regolamenti tal-Istat Ospitanti.

11. Il-bagalji personali tal-persunal tal-EUMA għandhom ikunu eżenti mill-ispezzjoni, sakemm ma jkunx hemm raġunijiet serji sabiex ikun ikkunsidrat li jkollhom fihom oġġetti li ma jkunux għall-użu personali tal-persunal tal-EUMA, jew oġġetti li l-importazzjoni jew l-esportazzjoni tagħhom tkun projbita mil-liġi jew soġġetta għal regolamenti ta' kwarantina tal-Istat Ospitanti. L-ispezzjoni ta' tali bagalji personali għandha ssir biss fil-preżenza tal-persunal konċernat tal-EUMA jew ta' rappreżentant awtorizzat tal-EUMA.

ARTIKOLU 7

Persunal impjegat lokalment

Il-persunal impjegat lokalment għandu jkollu privileġġi u immunitajiet sal-punt li jippermetti l-Istat Ospitanti biss. Madankollu, l-Istat Ospitanti għandu jeżerċita l-guriżdizzjoni tiegħu fuq dak il-persunal b'tali mod li ma jfixkilx eċċessivament it-twettiq tal-funzjonijiet tal-EUMA.

ARTIKOLU 8

Guriżdizzjoni kriminali

L-awtoritajiet kompetenti ta' Stat Mittenti għandu jkollhom id-dritt jeżerċitaw fit-territorju tal-Istat Ospitanti l-guriżdizzjoni kriminali u s-setgħat dixxiplinarji kollha mogħtija lilhom mil-liġi tal-Istat Mittenti fir-rigward tal-persunal tal-EUMA.

ARTIKOLU 9

Sigurtà

1. L-Istat Ospitanti, bil-mezzi tiegħu, għandu jassumi responsabbiltà shiha għas-sigurtà tal-persunal tal-EUMA.
2. Għall-għanijiet tal-paragrafu 1, l-Istat Ospitanti għandu jieħu l-miżuri kollha meħtieġa għall-protezzjoni, is-sikurezza u s-sigurtà tal-EUMA u tal-persunal tal-EUMA. Kwalunkwe dispożizzjoni speċifika proposta mill-Istat Ospitanti għandu jsir qbil dwarha mal-Kap tal-Missjoni qabel ma tiġi implimentata. L-Istat Ospitanti għandu jippermetti, u jappoġġa mingħajr hłas, l-attivitajiet relatati mal-evakwazzjoni medika tal-persunal tal-EUMA.

Jekk ikun meħtieġ, għandhom jiġu konklużi arrangamenti supplimentari kif imsemmija fl-Artikolu 18.

ARTIKOLU 10

Uniformi

1. Il-persunal tal-EUMA jista' jilbes l-uniformi nazzjonali jew ilbies ċivili bl-identifikazzjoni distintiva tal-EUMA.
2. L-ilbies tal-uniformi għandu jkun soġġett għar-regoli maħruġa mill-Kap tal-Missjoni.

ARTIKOLU 11

Kooperazzjoni u Aċċess għall-Infurmazzjoni

1. L-Istat Ospitanti għandu jipprovdi kooperazzjoni shiha u appoġġ shih lill-EUMA u lill-persunal tal-EUMA.
2. Jekk mitlub u meħtieġ għall-għanijiet tal-EUMA, l-Istat Ospitanti għandu jipprovdi lill-persunal tal-EUMA aċċess effettiv għal:
 - (a) faċilitajiet, postijiet u vetturi uffiċjali taħt il-kontroll tal-Istat Ospitanti, li huma rilevanti għat-twettiq tal-mandat tal-EUMA;
 - (b) dokumenti, materjali u informazzjoni taħt il-kontroll tal-Istat Ospitanti, sa fejn ikun meħtieġ għat-twettiq tal-mandat tal-EUMA.

Jekk meħtieġ għall-għanijiet tal-ewwel subparagrafu, għandhom jiġu konklużi arranġamenti supplimentari kif imsemmija fl-Artikolu 18.

3. Il-Kap tal-Missjoni u l-Istat Ospitanti għandhom jikkonsultaw regolarment u jieħdu l-miżuri xierqa biex jiżguraw il-kollegament reċiproku mill-qrib f'kull livell xieraq. L-Istat Ospitanti jista' jahtar uffiċjal ta' kollegament għall-EUMA.

ARTIKOLU 12

Appoġġ mill-Istat Ospitanti u għoti ta' kuntratti

1. L-Istat Ospitanti għandu, jekk jintalab, jassisti lill-EUMA fit-tfittxija għal faċilitajiet adatti.
2. L-Istat Ospitanti għandu jipprovdi mingħajr ħlas, jekk meħtieġ u disponibbli, faċilitajiet li huma proprjetà tiegħu. L-Istat Ospitanti ma għandu jitlob l-ebda kumpens fir-rigward tal-bini, it-tibdil jew il-modifiki ta' dawk il-faċilitajiet.

Faċilitajiet li jkunu proprjetà ta' entitajiet privati, dment li dawn il-faċilitajiet jintalbu għat-twettiq ta' attivitajiet amministrattivi u operattivi tal-EUMA, għandhom jiġu pprovduti abbazi ta' arrangamenti kuntrattwali adatti.

3. Skont il-mezzi u l-kapaċitajiet tiegħu, l-Istat Ospitanti għandu jgħin fit-tnejn, l-istabiliment u l-eżekuzzjoni tal-EUMA u l-appoġġ għaliha, inkluż faċilitajiet ta' kolokazzjoni u tagħmir għall-esperti tal-EUMA.
4. L-assistenza u l-appoġġ tal-Istat Ospitanti lill-EUMA għandhom jingħataw b'tal-inqas l-istess kundizzjonijiet bħall-assistenza u l-appoġġ li huwa jagħti liċ-ċittadini tiegħu.
5. L-EUMA għandu jkollha l-kapaċità legali meħtieġa skont il-liġijiet u r-regolamenti tal-Istat Ospitanti biex twettaq il-missjoni tagħha, u b'mod partikolari għall-finijiet li tiftaħ kontijiet bankarji u tikseb jew tiddisponi minn assi u tkun parti għal proċedimenti legali.

6. Il-liġi applikabbli għall-kuntratti konklużi mill-EUMA fl-Istat Ospitanti għandha tkun determinata mid-dispożizzjonijiet rilevanti f'dawk il-kuntratti.
7. Il-kuntratti konklużi mill-EUMA jistgħu jistipulaw li l-proċedura tar-risoluzzjoni ta' tilwim imsemmija fl-Artikolu 15(3) u (4) għandha tkun applikabbli għal tilwim li jirriżulta mill-implimentazzjoni tal-kuntratt.
8. L-Istat Ospitanti għandu jiffacilita l-implimentazzjoni ta' kuntratti konklużi mill-EUMA ma' entitajiet kummerċjali għall-finijiet tal-missjoni.

ARTIKOLU 13

Persunal deċedut tal-EUMA

1. Il-Kap tal-Missjoni għandu jkollu d-dritt li jieħu l-inkarigu u li jagħmel l-arrangamenti xierqa għar-ripatrijazzjoni ta' kwalunkwe membru deċedut tal-persunal tal-EUMA, kif ukoll tal-proprjetà personali tiegħu.
2. Ma għandha ssir ebda awtopsja fuq membri deċeduti tal-EUMA mingħajr il-qbil tal-Istat konċernat, u l-preżenza ta' rappreżentant tal-EUMA u/jew rappreżentant tal-Istat konċernat.
3. L-Istat Ospitanti u l-EUMA għandhom jikkooperaw kemm jista' jkun possibbli bil-għan li persunal deċedut tal-EUMA jiġi ripatrijat malajr.

ARTIKOLU 14

Komunikazzjoni

1. L-EUMA tista' tistalla u topera stazzjonijiet tar-radju li jibgħatu u jirċievu, kif ukoll sistemi satellitari. Għandha tikkoopera mal-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Ospitanti bil-għan li jiġu evitati konflitti fl-użu tal-frekwenzi adatti. L-Istat Ospitanti għandu jagħti aċċess mingħajr hlas għall-ispettru tal-frekwenzi.
2. L-EUMA għandu jkollha d-dritt għal komunikazzjoni bla restrizzjoni bir-radju (inkluż radju satellitari, mobbli jew tal-idejn), bit-telefon, bl-internet, bit-telegrafu, bil-faks u b'mezzi oħrajn, kif ukoll id-dritt li tistalla t-tagħmir meħtieġ għaż-żamma ta' tali komunikazzjonijiet fi hdan u bejn il-faċilitajiet tal-EUMA, inkluż it-tqeghid ta' fili u linji fissi għall-fini tal-EUMA.
3. Fil-faċilitajiet tagħha l-EUMA tista' tagħmel l-arrangamenti meħtieġa sabiex titwassal il-posta indirizzata lil u mill-EUMA u/jew il-persunal tal-EUMA.

ARTIKOLU 15

Pretensjonijiet minhabba mewt, korriment, dannu u telf

1. L-EUMA u l-persunal tal-EUMA, l-UE u l-Istati ta' Origini ma għandhom ikunu responsabbli għal ebda ħsara jew telf ta' proprjetà ċivili jew tal-gvern b'rabta ma' htigijiet operattivi jew ikkawżati minn attivitajiet marbutin ma' diżordni ċivili jew mal-protezzjoni tal-EUMA.
2. Bil-għan li tintlaħaq soluzzjoni bonarja, il-pretensjonijiet għal ħsara lil, jew telf ta', proprjetà ċivili jew tal-gvern mhux koperti mill-paragrafu 1, kif ukoll pretensjonijiet għal mewt jew korriment ta' persuni u pretensjonijiet ta' indennizz għal ħsara lil, jew telf ta', proprjetà tal-EUMA, għandhom jitressqu lill-EUMA permezz tal-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Ospitanti, fir-rigward ta' pretensjonijiet imressqa minn persuna ġuridika jew fizika mill-Istat Ospitanti, u lill-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Ospitanti, fir-rigward ta' pretensjonijiet imressqa mill-EUMA.
3. Fejn ma tkunx tistax tinstab soluzzjoni bonarja, il-pretensjoni għandha tintbagħat lil kummissjoni għall-pretensjonijiet magħmula fuq bażi ugwali minn rappreżentanti tal-EUMA u rappreżentanti tal-Istat Ospitanti. Is-soluzzjoni tal-pretensjonijiet għandha tintlaħaq bi qbil komuni.
4. Fejn ma tkun tista' tinstab ebda soluzzjoni fi ħdan il-kummissjoni għall-pretensjonijiet, it-tilwima għandha tigi solvuta b'mezzi diplomatiċi bejn l-Istat Ospitanti u r-rappreżentanti tal-UE għal pretensjonijiet ta' EUR 40 000 jew inqas. Għal pretensjonijiet li jaqbżu dak l-ammont, it-tilwima għandha titressaq quddiem tribunal tal-arbitraġġ, li d-deċizjonijiet tiegħu jkunu jorbtu.

5. It-tribunal tal-arbitraġġ imsemmi fil-paragrafu 4 għandu jkun magħmul minn tliet arbitri, li wieħed minnhom ikun maħtur mill-Istat Ospitanti, ieħor ikun maħtur mill-EUMA u t-tielet wieħed ikun maħtur b'mod kongunt mill-Istat Ospitanti u l-EUMA. Jekk wahda mill-partijiet ma tahtarx arbitru fi żmien xahrejn jew jekk ma jkunx jista' jintlaħaq qbil bejn l-Istat Ospitanti u l-EUMA dwar il-ħatra tat-tielet arbitru, l-arbitru inkwistjoni għandu jinħatar mill-President tal-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea.

6. Għandu jiġi konkluz arranġament amministrattiv bejn l-EUMA u l-awtoritajiet amministrattivi tal-Istat Ospitanti sabiex jiġu determinati t-termini ta' referenza tal-kummissjoni għall-pretensjonijiet u tat-tribunal tal-arbitraġġ, il-proċedura applikabbli fi ħdan dawn l-organi u l-kundizzjonijiet li bihom għandhom jiġu ppreżentati l-pretensjonijiet.

ARTIKOLU 16

Kollegament u tilwim

1. Il-kwistjonijiet kollha li jirriżultaw b'rabta mal-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim għandhom jiġu eżaminati b'mod kongunt mir-rappreżentanti tal-EUMA u l-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Ospitanti.

2. Fin-nuqqas ta' kwalunkwe soluzzjoni minn qabel, tilwim dwar l-interpretazzjoni jew l-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim għandu jiġi solvut esklużivament b'mezzi diplomatiċi bejn l-Istat Ospitanti u rappreżentanti tal-UE.

ARTIKOLU 17

Dispożizzjonijiet oħrajn

1. Il-Gvern tal-Istat Ospitanti għandu jkun responsabbli għall-implimentazzjoni u għall-osservanza mill-awtoritajiet lokali kompetenti tal-Istat Ospitanti tal-privileġġi, l-immunitajiet u d-drittijiet tal-EUMA u tal-persunal tal-EUMA kif previsti f'dan il-Ftehim.
2. Xejn minn dan il-Ftehim ma huwa maħsub jew għandu jinftiehem li jikkostitwixxi deroga minn kwalunkwe dritt li jista' jkun igawdi minnu fl-ambitu ta' ftehimiet oħrajn Stat Membru tal-UE jew kwalunkwe Stat ieħor li jikkontribwixxi għall-EUMA.

ARTIKOLU 18

Arrangamenti ta' implimentazzjoni

Għall-finijiet tal-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim, kwistjonijiet operazzjonali, amministrattivi u tekniċi jistgħu jkunu s-sugġett ta' arrangamenti separati li jiġu konklużi bejn il-Kap tal-Missjoni u l-awtoritajiet amministrattivi tal-Istat Ospitanti.

ARTIKOLU 19

Dhul fis-seħh u terminazzjoni

1. Dan il-Ftehim għandu japplika mill-20 ta' Frar 2023.
2. Dan il-Ftehim għandu jidhol fis-seħh fil-jum li fih il-Partijiet jinnotifikaw lil xulxin bit-tlestija tal-proċeduri interni tagħhom meħtieġa għal dak il-ghan. In-notifiki għandhom jiġu indirizzati lis-Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea, minn naħa, u lill-Ministeru għal [...] tar-Repubblika tal-Armenja, min-naħa l-oħra.
3. Dan il-Ftehim għandu jibqa' fis-seħh sad-data tat-tluq tal-aħħar persunal tal-EUMA, kif notifikat mill-EUMA.
4. Madanakollu, dan il-Ftehim jista' jiġi emendat jew terminat bi ftehim bil-miktub bejn il-Partijiet.

5. It-terminazzjoni ta' dan il-Ftehim ma ghandhiex taffettwa d-drittijiet jew l-obbligi li jirrizultaw mill-eżekuzzjoni ta' dan il-Ftehim qabel tali terminazzjoni.

Magħmul fi fi

Għall-Unjoni Ewropea

Għar-Repubblika tal-Armenja

